

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Кудля Ірина	ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАГРОЗИ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	311
Кузнецова Людмила, Литвиненко Оксана	ГІБРИДНІ ВІЙНИ ЯК СУЧАСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ БЕЗПЕЦІ	314
Лежнєв Олександр	ВІЗУАЛЬНА МОВА РЕКЛАМИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ЇЇ ГЕНДЕРНІ ВИКЛИКИ В КОНТЕКСТІ ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ	317
Литвиненко Роман, Кочина Валентина	ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ ПРАВООХОРОНЦІВ ІЗ ДЖЕРЕЛАМИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	322
Мордзинська Надія	КОГНІТИВНА БЕЗПЕКА ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬНОЇ СОЛІДАРНОСТІ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ	325
Пехник Алевтіна, Бахметьєв Андрій	ТЕХНОЛОГІЇ DEERFAKE І АУДІОПІДРОБОК У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	327
Поправка Марія	ПОНЯТТЯ ТА ТИПИ ІНФОРМАЦІЙНО- ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ	331
Рибчук Олег, Рибчук Олена	ДІАЛОГІЧНІСТЬ МИСЛЕННЯ ЯК ЧИННИК ПРОТИДІЇ ІНФОРМАЦІЙНИМ ОПЕРАЦІЯМ У СУЧАСНИХ ГІБРИДНИХ КОНФЛІКТАХ	336
Ростецька Світлана	СУЧАСНЕ РАБСТВО ЯК РИЗИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ	339
Селезньова Ольга	МАНІПУЛЯЦІЯ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ТА МОЖЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ	341
Скриль Сергій	МІЖНАРОДНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ДЕКОНСТРУКЦІЇ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ	343
Тафінцева Світлана, Мотозюк Людмила	ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО МАНІПУЛЯТИВНИХ» ВПЛИВІВ	345
Чернецький Олексій	ІНТЕГРАЦІЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ЦИФРОВЕ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ У ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	348
Шишкін Олексій	МОВА ЯК МАРКЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР	350
Шпаківська Карина	ПРАВО НА ЦИФРОВЕ ЗАБУТТЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ГІДНОСТІ ОСОБИ	354
Яковлев Денис	ЧОРНИЙ» PR ЯК РЕМАНЕНТ ДЕСТРУКЦІЇ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДОВІРИ	357
Цимбал Сергій	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ФАКТОР ІНСТИТУЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	361
Pronoza Inna	MECHANISMS OF INFORMATION INFLUENCE ON POLITICAL DECISION-MAKING IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION AND HYBRID THREATS	365

передумовою перманентних конфліктів геоекономічного та військового характеру .

Література

1. Збігнев Бжезинський. Стратегічне бачення. Америка і криза світової влади. Пер. з англ. Ганна Лелів. Львів. 2012. 168 с.
2. Горбулін В. Мій шлях у задзеркалля. К. Брайт Букс. 2019. 280 с.

Табінцева С. І.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

Мотозюк Л. М.,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
м. Хмельницький, Україна

ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО МАНІПУЛЯТИВНИХ ВПЛИВІВ

В умовах глобальних трансформацій та триваючої гібридної агресії інформаційний простір стає полем битви за свідомість особистості, де об'єктом атаки виступає не лише територія, а передусім когнітивна модель світу людини [5]. Студентська молодь, як найбільш активна та сензитивна до цифрових змін соціальна група, опиняється в епіцентрі маніпулятивних впливів, спрямованих на дестабілізацію емоційного стану та руйнування ціннісних орієнтирів. У цьому контексті освітній компонент «Психологія спілкування» набуває стратегічного значення, перетворюючись із теоретичного курсу на інструмент формування інформаційно-психологічної безпеки майбутніх фахівців, що потребує високого рівня критичного мислення та здатності деконструювати ворожі наративи [2]. Гібридна війна використовує специфічні комунікативні технології, що базуються на вразливостях людської психіки, апелюючи до базових потреб у безпеці та ідентичності, тому маніпуляція тут визначається як прихований психологічний вплив, спрямований на зміну поведінки об'єкта в інтересах маніпулятора через системне використання ІІСО [4].

У процесі викладання «Психології спілкування» ми виділяємо три ключові компоненти формування когнітивної стійкості у студентської молоді:

1. Когнітивно-аналітичний компонент. Процес формування когнітивної стійкості у студентів у межах вивчення психології спілкування охоплює кілька взаємопов'язаних рівнів, першим з яких є когнітивно-аналітичний компонент. Він передбачає розвиток здатності ідентифікувати маніпулятивні прийоми, такі як «напівправа», «емоційне зараження» та «бомбардування фейками», що вимагає формування «когнітивного імунітету» [3]. Адже розвиток інтелектуальної активності є надійним бар'єром проти деструктивних сугестивних впливів, оскільки дозволяє особистості виявляти логічні пастки ще на етапі сприйняття інформації [1; 3; 5]. Студенти мають опанувати навички ідентифікації маніпулятивних прийомів, таких як «напівправа», «емоційне зараження», «перекладання відповідальності», «бомбардування фейками» тощо. Важливим є розуміння концепції «когнітивного імунітету», що базується на критичному аналізі джерел інформації та виявленні логічних пасток у повідомленнях.

2. Емоційно-вольовий компонент. Не менш важливим є емоційно-вольовий аспект стійкості, адже маніпуляції в гібридній війні найчастіше апелюють до сильних емоцій (страху, гніву чи паніки). Навчання студентів технікам саморегуляції та збереження «холодного розуму» дозволяє мінімізувати ефект емоційного зараження, який масово використовується для дестабілізації суспільних настроїв [6]. Таким чином, формування когнітивної стійкості передбачає розвиток емоційного інтелекту, здатності до саморегуляції та збереження «холодного розуму» в стресових комунікативних ситуаціях. А навчання студентів технікам психологічної декомпресії та управління власним станом дозволяє мінімізувати ефект емоційного зараження, який масово транслюється через соціальні мережі, інформаційні канали різних месенджерів тощо.

3. Комунікативно-поведінковий компонент. Це практичне відпрацювання навичок асертивної поведінки та стратегій «психологічного айкідо» у відповідь на маніпулятивні вкиди. Студенти вчаться не просто виявляти маніпуляцію, а й вибудовувати безпечні комунікативні кордони. Формування медіаграмотності як складової психології спілкування дозволяє студентам критично оцінювати не лише вербальний зміст повідомлень, а й приховані невербальні сигнали та контекст.

Отже, практична реалізація формування стійкості до маніпуляцій реалізується через комунікативно-поведінковий компонент, що включає відпрацювання навичок асертивності та стратегій захисту від психологічного

тиску. У межах курсу ефективним є метод аналізу реальних кейсів гібридних атак, де студенти вчаться розрізняти не лише вербальний зміст повідомлень, а й приховані невербальні сигнали та контекст поширення інформації. Така підготовка дозволяє молоді не просто виявляти маніпуляцію, а й вибудовувати безпечні комунікативні кордони, зберігаючи автономність суджень під тиском агресивного медіасередовища.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що психологія спілкування в сучасних реаліях трансформується у дисципліну інформаційного самозахисту. Формування когнітивної стійкості студентів є ключовим фактором забезпечення національної безпеки, оскільки стійка до маніпуляцій особистість є менш вразливою до зовнішніх загроз та здатна приймати відповідальні рішення у критичних ситуаціях глобальних трансформацій.

Література:

1. Безчотнікова С., Зражевська Н. Український медіаландшафт під час війни (2022-2024 рр.): трансформація, реакція на війну, динаміка медіаспоживання. *Інтегровані комунікації*. 2024. № 2 (18). С. 6-14.
2. Магда Є. В. Гібридна агресія Росії: уроки для Європи. Київ : Каламар, 2017. 268 с.
3. Медіаграмотність під час війни: теорія, методика, інтерактив. Навчальний посібник / укл. Довженко О., Єгорова А., Іванова Т., Міський В., Потапова В., Юричко А. / за загал. ред. О. Волошенюк, В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 68 с.
4. Петрик В., Канарський Ю. Методи гібридної війни Росії проти України. Напрями протидії. *Information Technology and Security*. 2015. Т. 3. Вип. 1 (4). С. 30-37.
5. Почепцов Г. Г. Інформаційні фактори посилення і послаблення військової дії. Національна безпека в умовах інформаційних та гібридних війн : монографія / за заг. ред. В. Куйбіди, В. Бебика. Київ : НАДУ, 2019. С. 295-310.
6. Сенченко О. Новітні війни з використанням інформаційно-психологічної зброї. *Вісник Книжкової палати*. 2014. № 8. С. 1-6.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції